

# Det nuvarande världsläget i dess betydelse för missionen.

Lohmann, P. Ernst

*36 B Br.*

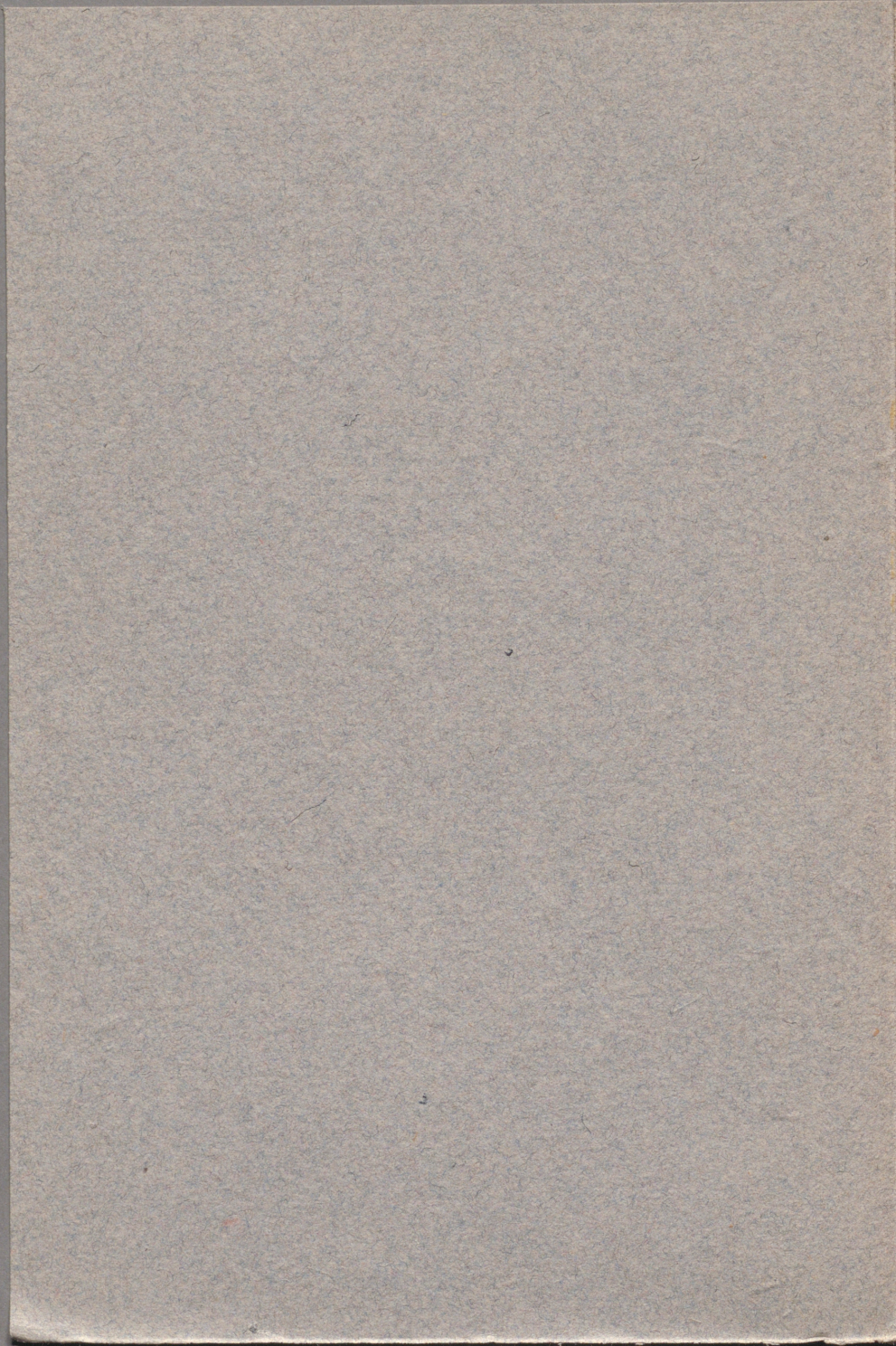


National Library  
of Sweden

LOHMANN

Kyrkohuset  
Mission  
(731)





Kypta skrift  
Alla  
Mission  
(Bor)  
o

0

**DET**

**NUVARANDE VÄRLDSLÄGET**

**I DESS BETYDELSE FÖR MISSIONEN**

AF

**P. ERNST LOHMANN**

ÖFVERSÄTTNING FRÅN TYSKAN

*Pris 50 öre*



---

· L. NORBLADS BOKHANDEL, UPPSALA ·  
(I distribution)

1877

THE NATIONAL ARCHIVES

RECORDS OF THE DEPARTMENT OF THE INTERIOR

LAND OFFICE

PLAT

10000



U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE

DET  
NUVARANDE VÄRLDSLÄGET

I DESS BETYDELSE FÖR MISSIONEN

AF

P. ERNST LOHMANN

ÖFVERSÄTTNING FRÅN TYSKAN



UPPSALA  
L. NORBLADS BOKHANDEL  
(I DISTRIBUTION)



DET  
NUVÄRANDE VÄRLDSLÄGET  
I dess betydelse för missionen

P. ERNST LOHMANN



UPPSALA 1909

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTRYCKERI-A.B.





### En vaknande värld.

Den franske kolonialpolitikern Lucien Hubert har gifvit sin nyligen utkomna bok om de franska kolonierna i Västafrika titeln: »L'Eveil d'un monde», »en vaknande värld». Han påvisar i denna skrift, hvilken förvånande förvandling som under de sista åren försiggått på dessa områden. »En vaknande värld» är ett passande slagord för att beteckna de tilldragelser, som i långt vidare omfång äga rum i dessa dagar.

Vi äro vittnen till egendomliga rörelser och omstörtningar i hela världen; sådant sker, som ingen väntat och förutsett. Har man hittills talat om »öppna dörrar» här och där på missionsfältet, om nya tillfällen, som erbjudit sig, så träffar detta uttryck i dag ej längre det rätta.

Det är *afgörandets dag* för Kina, för Japan, för Turkiet, för Afrika — afgörandets dag för största delen af hela världen.

Hvad som i århundraden tyckts orubbligt, har störtat samman, nytt måste komma i stället.

Men allt hvad vi se, synes dock blott vara uvertyn till ett af de väldigaste skådespel, världen någonsin bevittnat. Endast några fakta från de mest skilda länder.

### Kina.

Om Egypten sade nyligen lord Cromer med hänsyn till den stora omhvälfning, som där försiggår: »Dessa egyptier, som I sen i dag, fån I aldrig mer se. Det kommer ett nytt släkte.»

Detsamma gäller om Kina.

Kina vaknar ur årtusendens förstelning. Inom de närmaste åren komma vi att ha ett alldeles nytt Kina inför oss — detta Kina, som för föga mer än 50 år tillbaka var fullständigt slutet för den europeiska kulturen, ännu för några få år sedan under boxarupproret fylldt af fanatiskt hat mot allt, som kom från Europa, och nu i de vidaste kretsar gripet af feberaktig ifver att tillägna sig Västerlandets bildning.

I *Peking* utkomma nu omkring 40 *politiska tidningar*, och i hamnstäderna ha pressorganens antal på sista tiden fördubblats och fyrfaldigats. För att äfven betjäna de lägre, ännu ej läskunniga lagren af den kinesiska befolkningen, utkommer en kinesisk tidning, som meddelar de senaste händelserna i bilder med korta förklarande underskrifter. Hvarje

nummer innehåller tolf illustrationer. Med stor skicklighet söker man genom sådana illustrationer påverka folket. Så t. ex. föreställer en teckning bladet af en vinranka, hvilket har det kinesiska rikets form. I kanterna gnaga en del maskar, som äro försedda med de europeiska stormakternas namn. Saken är på så sätt lättbegriplig. Detta »illustrerade blad» är *också ett tecken på det nya Kina.*

»Times» meddelar under rubriken »det nya Peking» en intressant artikel, ur hvilken vi här blott hämta följande:

»För 10 år sedan var Peking ännu precis samma ort som för 300 år sedan, fullständigt afstängdt från hvarje samfärdsel, utan en tillstymmelse till polisväsen, förvaltning o. d. Gatorna saknade stenvägning, och man sjönk ända till fotknölnarna i deras smörja. Genom de ålderdomliga, fästningslika portarna, som stängdes vid solnedgången, kommo kamelkaravaner för att förse stadens invånare med lifsmedel. — Och nu? Tre järnvägståg om dagen förmedla samfärdseln med Peking. Västerländskt inflytande och västerländsk handel ha för länge sedan gjort sitt intåg. I stället för kamelernas klockor ljuda skolklockor. Den kinesiske nattvakten vandrar ej som förr med skramla och trumma i mörkret genom gatorna, han har måst vika för ny polis i europeisk uniform och väpnad med gevär. Gatorna ha god stenvägning och breda trottoarer på båda sidor. I

stället för de forna papperslyktorna strålar öfverallt elektriskt ljus. Offentliga byggnader af de mest skilda slag hålla på att resa sig. Ett uteslutande *kinesiskt* företag är den nya zoologiska och botaniska trädgården, öfver hvilken Pekings borgare med rätta äro stolta.»

Kina befinner sig i en kris, sådan som Tyskland genomgick kring tiden för reformationen, blott med den enda stora skillnaden, att den utveckling, som hos de västerländska folken räckte årtionden, ja, århundraden, här försiggår inom den korta tidrymden af 5—10 år.

Oändliga äro de framsteg, som Kina gjort på de sista fem åren. Järnvägar, telegrafanläggningar, post, tidningar, skolor ha vuxit fram som svampar ur jorden. Kinas ungdom far öfver hafven för att lära af andra folk. 1,000 kineser studera i Nordamerika och Europa och 1,500 i Japan.

Ett tidstecken är också, att ett antal moderna romaner redan blifvit öfversatta till kinesiska och finna strykande åtgång. På aderton månader utkom en bok i en upplaga af 355,000 exemplar, en annan i en af 185,000.

Af största betydelse är, att på det kinesiska reformprogrammet upptages en fullkomlig förvandling af det nuvarande undervisningsväsendet.

Kina längtar efter författningens införande; för år 1916 skola valen till öfver- och underhus utskrif-

vas. Intill denna tidpunkt skola fem procent af alla vuxna kineser kunna läsa och skriva, och blott dessa blifva valberättigade, ty i författningsutkastet heter det uttryckligen: »Valrätten förlustiga förklaras människor med dåligt uppförande, egennyttiga och våldsamma människor, bankruttörer och sådana, som icke betala sina skulder, äfvensom opierökare, *analfabeter* och folk af tvifvelaktig härkomst.»

I provinserna utfärdas nu följande kejsrerliga edikt:

1. Vicekonungar och guvernörer åläggas härmed att inom 12 månader upprätta åtminstone hundra folkskolor med 50 barn hvar i hvarje provinshufvudstad. Regeringen bär kostnaden.

2. Rika kineser böra i så stor utsträckning som möjligt grunda skolor och i alla distrikt sammansluta sig till sällskap, som betrakta det som sin uppgift att förskaffa det kinesiska folket välsignelsen af en god bildning.

3. Alla gossar från 8 års ålder *måste besöka skolan*, i annat fall straffas vederbörande föräldrar eller släktingar. Om ett barn ej har anhöriga, ha de lokala myndigheterna att ansvara för detsamma.

4. Alla välbärgade kineser, som grunda skolor, komma att erhålla utmärkelser.

5. Hvarje distriktshufvudstad måste ha 40 folkskolor, hvarje annan ort en till två.

6. Vicekonungar och guvernörer ha att anmäla

skolors öppnande hos regeringen, hvarefter en ämbetsman tid efter annan kommer att sändas på inspektion. —

Nu hör det visserligen till den kinesiska regeringens svaga sidor, att edikten mestadels snarare uttrycka en from önskan än en befallning, och så kommer äfven detta edikt att blott delvis bli bragt till verkställighet. Men med klok beräkning har folkets längtan efter skolbildning blifvit väckt därigenom, att valrätten gjorts beroende af läs- och skrifkunnigheten.

Redan nu äro vid de af regeringen upprättade skolorna lärare anställda, som fått sin utbildning vid det kristliga universitetet i Schanghai. (Efter blodbadet år 1900 fordrade England såsom godtgörelse af den kinesiska regeringen grundandet af detta universitet). Efter de vid denna högskola utbildade lärarne råder enligt utsago af Rev. Dr. Richard en så stark efterfrågan från regeringens sida att *blott hundraleden af förfrågningarna* kan efterkommas.

För åtta år sedan fanns det i Kina knappt 1,500 skolgossar, som fingo europeisk bildning. I dag räknas i *en enda* provins (Pe-tschili) 105,000.

Äfven i det inre Kina grundas skolor, till och med fruntimmers- och flickskolor. Det berättas, att i det innersta af millionriket, där sådana skolor ännu ej finnas, unga flickor, som icke kunde visa sig på gatan i fruntimmersdräkt utan att väcka uppse-

ende,<sup>1</sup> anlagt gosskläder. På kragen broderade de orden: »En kvinna» och vandrade så gladeligen till skolan.

Ännu vid århundradets början hade ingen kinesisk kvinna rätt till någon som helst uppfostran. På få undantag när var hon sin mans piga eller leksak. »Okunnighet är kvinnans dygd», sade ordspråket. Omedelbart efter de förskräckliga tilldragelserna år 1900 hände sig, att kvinnorna just i de svårast hem-sökta provinserna började skaka af sig sina bojor och sträcka händerna efter bildningens och kunskapens dem så länge förvägrade välsignelser.

*Detta* var underbart. Men ännu underbarare är det, att kinesiska fäder, män och bröder nu öppet säga: »Tagen bindslena från våra kvinnors fötter och okunnighetens slöja från deras förstånds ögon, låten dem vara våra ledsagarinnor, uppfostran dem enligt deras plikter till hustrur och mödrar.»

Hvilket tillfälle erbjuder sig icke här för den kristna kyrkan att lämna Kina de lärarkrafter, som äro nödvändiga för att fylla detta behof af undervisning! De dugligaste lärare finna här den tack-sammaste uppgift. Är det för ett barn af afgörande vikt, i hvilkens hand dess fostran ligger, af hvilken världshistorisk betydelse är det ej då, om den kristna kyrkan här sviker eller ej! Hur ställningen skall bli

<sup>1</sup> Enligt gammal kinesisk åskådning är det nämligen onständigt, att flickor visa sig utomhus.

*i morgon*, beror på hur man använder tillfällena *i dag*. Skall denna rörelse i Kina blott bli en »renässans» på det kulturella området eller skall den bli en »reformation»?

Man kan alls icke kalla de kinesiska reformsträfvandena en religiös rörelse. Men dock befinner sig nu Kina äfven på det religiösa området i en djupgående jäsning, fränsedt de väldiga kristna väckelser, som vi för ögonblicket upplefva i många provinser. Hedendomen är utlefvad, trefvande söker man efter något annat. I Schaowu-området utbreder sig nu snabbt en ny religion, hvilkens anhängare kalla sig »tillbedjarne af Intet». De ha kastat bort sina afgudar och tillbedja ett stort pappersblad och en liten spegel, eller förrätta helst sin gudstjänst i det fria, med särskild förkärlek på broar, där de öfver och under sig ha »Intet». Profeten för denna religion, en gammal, rå, våldsamt man, drar till sig skaror af människor, i all synnerhet sjuka, som hoppas att blifva botade genom tillbedjandet af denna nya gudom.

Vicekonungen af Fukien och Chekiang (med en befolkning på 48 millioner) har nyligen utfärdat en förordning, i hvilken han förbjuder och belägger med straff hedniska processioner och afgudafester. Alla militära och civila myndigheter äro ålagda att med största stränghet genomföra detta påbud. Afgudafesterna och processionerna betecknas i detta edikt

såsom »afgudiskt bigotteri», »öfverflödiga vanor», »dålig sed», »trolldom». Kina söker, om ock omedvetet, den »okände Guden».

Till en missionär kom en alldeles främmande, obekant kines från en trakt, som låg 100 mil bort och ännu aldrig besökts af missionärer. Han hette Ho och förklarade till största förvåning för missionären, att han hade funnit Gud och trodde på Jesus Kristus. Han berättade:

»För 5 år sedan var jag på besök här, hörde en predikan af er och tog sedan med mig en bibel och några traktater till min by. Hemma läste jag i dem, förklarade det lästa för min familj, och därpå förstörde vi våra afgudar. På förfäderstaflorna, inför hvilka vi annars brukade bedja till våra förfäder, satte vi inskriften: 'Åt den sanne Guden och våra förfäder Adam och Eva.' — Från denna tid bådo vi till Gud, och jag läste för min familj ur den heliga boken. Så gick allt väl tills för två månader sedan, då min hustru dog. Mina söner och jag visste ej, hur man håller en kristen begrafning. Den buddistiske prästen ville vi ej ha, och emedan jag ej vet, om jag burit mig åt på rätta sättet, har jag nu kommit för att fråga er. Efter något betänkande tog jag en bit papper och skref därpå: 'Åt den sanne Guden! Vi förtrösta på Jesu Kristi förtjänst.' Detta lade jag på hennes bröst, och så begrofvos vi henne.» — Sedan dess har Ho ofta besökt missionsstationen, ty hans hjärta brinner af varmt begär att bli en sann

kristen. Mycket har han ännu att lära, men han är på rätt väg. Han har nu tagit med sig en mängd skrifter för att sprida dem i sitt distrikt, »ty», sade han, »de andra måste också veta det».

Hvilka förändringar Kina fått upplefva i kristligt hänseende under det sista århundradet, framgår klart af följande statistik:

#### Kina förr och nu.

1807.	1907.
<i>Ingen enda evangelisk kristen.</i> (1842 fanns det blott sex församlingsmedlemmar och 1860 blott 1,000.)	Mer än 150,000 <i>nattvardsberättigade församlingsmedlemmar</i> , representerande ungef. en half million kristna, spridda öfver alla rikets provinser.
Morrison <i>den ende evangeliske missionären.</i> (1830 ankommo två amerikanska missionärer; dock öfversteg ännu 1860 hela antalet missionsarbetare ej 100.)	Mer än 3,800 <i>utländska missionsarbetare</i> (inberäknadt 1,146 kvinnliga missionärer). De ha besatt alla provinshufvudstäder och de flesta storstäder.
<i>Inga infödda medhjälpare.</i> (1823 prästvigdes den förste infödde, Liang Afa.)	Ungefär 10,000 <i>kinesiska präster, lärare, kolportörer</i> o. s. v.
<i>Ingen del af bibeln tryckt.</i> (De katolska missionärerna hade öfversatt stora delar, hvilka dock icke blifvit tryckta.)	Mer än en million <i>biblar och skriftdelar</i> såldes endast under år 1906 i Kina. <sup>1</sup>
<i>Ingen enda kinesisk kristlig bok eller traktat.</i> (Ännu 50 år senare gjordes på detta område blott en mycket svag början.)	Endast från Hankau ha under de sista 30 åren spridts <i>mer än 26,000,000 kristliga böcker</i> och traktater.
<i>Kina fullständigt slutet för evangelium.</i> (1857 funnos blott 5 hamnstäder, till hvilka missionärerna ägde tillträde.)	<i>Hela Kina står öppet för missionsarbetet</i> och längtar efter nytt ljus och nytt lif.

<sup>1</sup> Af de tre stora bibelsällskapen, det Brittiska och utländska, det Skotska och det Amerikanska, spredos år 1907 2,529,977 ex. af den Heliga Skrift.

Kinas utveckling skrider vidare, och ju mer den närmar sig sin afslutning, desto raskare tempo tycks den antaga, till dess inom få år ett fullkomligt nytt, själfständigt Kina kommer att stå inför oss.

### Tibet.

Äfven i millionrikets grannland, det »stängda Tibet», synas omhvälfningar vara i görningen. »Dalai-laman», buddisternas öfverhufvud, Buddas ställföreträdare på jorden, som hittills bott i den heliga staden Lhassa, dold för alla »otrognas» blickar, drog den 28 september 1908 högtidligen in i Peking. När han red genom gatorna med sin svit af vilda, solbrända män, som voro klädda i gult och rödt, buddismens färger, följde honom en hop skådelystna kineser på velocipeder och fotografer i mängd med kameror och kodaks. Också ett tidstecken.

En missionär i västra Kina vid gränsen till Tibet meddelar: »För några månader sedan ankommo till oss sex män från en ort, som ligger 153 engelska mil härifrån. De voro platsens främste män och sade, att de kommo på uppdrag af hundratals familjer, som längtade efter evangelium. Tre infödda evangelister skickades dit, och dessa fingo där predika från morgon till kväll i en veckas tid. De sålde 1,236 biblar, bibeldelar och traktater och hade med sig tillbaka en lista med 260 namn på sådana, som

önskade blifva kristna. Af dem voro mer än 30 från Tibet.»

Vintern 1907—08 fingo amerikanska missionärer i Tibet af en »lama» (buddistisk prest) köpa ett stort kloster med tillhörande jordområden. Där skall nu en missionsstation anläggas.

### Mandschuriet och Korea.

Det är bekant, hvilka väckelser och rörelser som gripit stora trakter i Mandschuriet och Korea, så att tusenden komma, som törsta efter sanningen.

Genom blott tjuguarigt missionsarbete ha i Korea redan 30,000 själar vunnits för kristendomen. Ensam det sista året äro att anteckna 10,000, som öfvergått.<sup>1</sup> Ett rop efter predikanter och lärare tränger hitöfver. Om kristenheten där bedrifver arbetet med ifver, så torde Korea bli det första land, som fullständigt vinnes för kristendomen genom främmande missionärer.

### Japan.

Jämte Kina är Japan det af Österns länder, som på särskildt sätt tilldragit sig Europas uppmärksamhet.

<sup>1</sup> Uppgifterna afse tydligen blott nattvardsberättigade församlingsmedlemmar. Hela antalet kristna uppskattades mot slutet af år 1908 till omkr. 200,000. Det steg under år 1907 från 90,000 till 150,000. Jmf. Nordisk Missionstidskrift, 1908, sid. 215 ff.

Det var ett väldigt skådespel för en häpnande värld, när Japan ryckte upp i de bestämmande stormakternas led, och det är nu redan otvifvelaktigt, att Japans 50 millioner snart komma att spela en betydande roll på hvarje område af det moderna lifvet. Med en öfverraskande seghet och energi öfvervinna de svårigheter, som resa sig mot dem, och tränga framåt långsamt och oemotståndligt. En resande, som nyligen besökte en aflägsen liten ort i det inre af Japan, belägen omkring 30 mil från närmaste järnvägsstation afsides uppe i bergen, berättar, att hvad han där fann, öfverraskade honom mera än den höga kulturen i hufvudstaden Tokio med sin befolkning på nära två millioner. På denna aflägsna plats fann han ej blott bank, telegrafstation o. s. v. utan äfven mycket goda skolor. Där fanns en ung japanesisk lärarinna, ungefär 20 år gammal, som var fullkomligt bevandrad i Europas nyaste litteratur; man kunde samtala med henne likaväl om Tolstoy och Turgeniew som om Hegel och Nietzsche.

Modernaste otro och materialism ha lagt beslag på de kretsar, som representera intelligensen. I en stor stad i Japan höll nyligen en af de ledande »kristna» predikanterna i en stor teater en »predikan», i hvilken han uppvisade, att Buddas och Konfucius' läror lika väl vore från himmelen som Kristi. De närvarande buddisterna skänkte honom sitt ljudliga bifall. En annan inflytelserik japanesisk predikant vi-

sade nyligen, att man inte får ta Kristi uppståndelse bokstafligt.

Bland Japans 50 millioner människor finns det ej mer än 150,000 medlemmar af kristen församling — men väl existera ännu i dag öfver 400,000 hedniska tempel och helgedomar.

Ett glädjande förhållande är, att det finns 14 kristna bland de 380 ledamöterna af japanesiska riksdagens andra kammare. Medan alltså de kristnas antal i folkmängdssiffran blott utgör  $\frac{3}{5}$  procent, uppgår det i andra kammaren till 4 procent, ett vackert bevis för det förtroende, hvarmed äfven den hedniska befolkningen möter de kristna japaneserna.

Dr. Nakaschima, professor i psykologi vid kejserliga universitetet i Tokio, skrifver: »Ehuru de kristnas antal i Japan är försvinnande litet, finns det dock mer än en million människor i Japan, som rätta sitt lif efter bibeln, fastän de ännu icke aflagt någon öppen bekännelse för Kristus». Och en *buddistisk* författare säger: »Se på Japan i sin helhet; mer än 40 millioner människor stå i dag på en högre moralisk ståndpunkt, än någonsin förr varit fallet. Ovillkorligen tränger sig den frågan på oss: Hvem ha vi att tacka för detta oerhörda framsteg? Vi kunna ej finna något annat svar än: inflytandet af Jesu Kristi religion».

Japan är Österns ledare i fråga om handel, politik och — undervisningsväsen. — För närvarande äro

ej mindre än tusen japanesiska lärare anställda i alla delar af Kina. Och i Japan studera nu tusenden af Kinas blifvande lärare från alla millionrikets provinser och ungefär 200 kinesiska studentskor. Skilda från familj och fädernesland äro de där långt mottagligare för religiösa och moraliska påverkningar och mycket lättare att nå än i själfva Kina, där det häfdvunnas trollmakt för det mesta håller dem fullständigt fångna.

I april 1907 afhölls i Tokio Kristliga Studentvärldsförbundets konferens, i hvilken representanter från 25 skilda länder deltog. Markis Ito skickade ett hälsningstelegram och ett bidrag af 20,000 Mark<sup>1</sup> att användas till förbundets syften. Konferensen sände följande telegram till Europa: »Japan *leder* Orienten — men hvarthän?»

Hvarthän går Japan? Däraf beror mycket ej blott för Japan själf utan äfven för Kina, för Korea — för hela Östern. Är den kristna kyrkan medveten om denna sin ödesdigert viktiga uppgift?

»Det nya Japan», säger en med förhållandena förtrogen man,<sup>2</sup> »befinner sig i ett skede af oerhördt växande. Det är nu en kritisk tid, såsom hos ynglingen, när han mognar till man. Dolda kroppens och själens krafter komma till utveckling... I folkens lif är det på samma sätt, det finns tider,

<sup>1</sup> Mer än 17,800 kr.

<sup>2</sup> Gulick »Evolution of the Japanese», sid. 27.  
Det nuvarande världsläget.

då hittills dolda krafter vakna . . . En sådan period var för Europa renässanstiden . . . en sådan period upplefver i våra dagar Japan. Det genomgår en »renässans», en pånyttfödelse. Intelligens och själfmedvetande vakna. Själfförtroendet är ännu ej rubbadt genom brustna illusioners bittra erfarenhet. Det har ännu ej något omdöme om hvad det mäktar och hvad det icke mäktar — utvecklingen under det sista halfva århundradet är blott begynnelsen till det, som vi ha att vänta.»

### Indien.

Äfven i Indien bryter sig något nytt väg. Visserligen är allt här så förberedt genom årtiondens arbete, att det försiggår långt mera småningom. Men äfven Indien tyckes dock stå vid en vändpunkt.

Religiösa, sociala och politiska omhvälfningar uppröra nu det indiska kejsarriket. Indiens folk vaknar till själfständighet, och ur födslovåndorna i vår tid kommer snart ett nytt Indien att framgå. Islam och hedendomen ha fattat situationen, de spanna hvarje nerv och rusta sig till en sista väldig kamp på lif och död. I en indisk tidning lästes nyligen följande utrop:

»Dessa missionärer ha omvänt tusenden och åter tusenden till kristendomen. Om vi hinduer ej

ändtligen vakna upp och motarbeta dem, förvandlas snart alla hinduer till kristna och alla tempel till kyrkor. Veten I icke, att hinduernas antal ständigt aftager, under det de kristnas växer? Hur länge kan ett läckande kärl, i hvilket man ej gjuter nytt vatten, förbli fullt? Vi vilja ena oss alla som en man för att fördrifva kristendomen ur vårt land».

Äfven i Indien gör sig sträfvandet efter västerländsk bildning gällande. Ensamt vid engelska högskolor studera för närvarande 750 hinduer.

Förstår kristenheten sin uppgift?

### **Turkiet.**

Det är afgörandets dag för Kina, för Japan, men också för den närmare Orienten. Öfverraskande, öfverväldigande är den omstörtning, som ägt rum i Turkiet sedan den 24 juli 1908. Plötsligt har detta folk, som tycktes ej blott vara en sjuk man utan ett multnande lik, gjort sig fritt från sina bojor, genombrutit sitt fängelse, och reder sig nu att åter bringa det ödelagda och förhärjade landet till blomstring.

I ett bref från Musch i östra Turkiet heter det:

»Omhvälfningen är så enorm, att man godt kan påstå, att den är ett af de största under i världshistorien. Vi äro öfvertygade, att detta land mer och mer skall träda i händelsernas medelpunkt och i den sista tid, vi gå till mötes, ännu spela en betydande

roll. Det är ett af de märkvärdigaste land på jorden. Om här befallas, att all fiendskap på grund af nationalitet och religion från och med denna dag skall upphöra, så sker det. Muhammedaner och armenier, turkar och kristna ha på en gång blifvit bröder. Folket är mycket fogligt och lydigt. Regeringen har därför en oerhörd makt, och är regeringen god, så blir också befolkningen god. Denna obetingade lyd-  
nad har på sista tiden varit fullkomligt öfverraskande. Armenierna behandlas nu som likaberättigade människor, dessa, som förut ansetts som varelser af lägre art och värde. Det finns utsikter, att det nu kommer män till styret, som icke har sin egen fördel utan landets bästa i sikte. Det har fattats hitintills, och därför har det gått utför år från år. På det andliga området ha vi stora uppgifter framför oss, och de troendes ansvar är större, än man kan mäta. Framför oss ligger ett jättestort missionsfält, man längtar efter upplysning, efter lärare, predikanter, skolor och kyrkor. Jag skulle genast kunna anställa 50 lärare. Framför allt ha troende läkare, lärare och ingenjörer här ett öppet, härligt arbetsfält. Om blott en gång den akademiska ungdomen grepes af missionsanden! Här finnes arbete, skönt arbete. Jag önskade vi kunde anslå ett raskare tempo och snart utvidga vår verksamhet. I vår skola har sonen till en turkisk major sökt inträde som elev och deltagar nu i den armeniska undervisningen; det är något, som

ännu för några månader sedan skulle ha varit alldeles otänkbart.»

En kvinnlig missionär från Cesarea meddelar:

»Nu har Herren här öppnat dörrarna för oss på vid gafvel till utbredande af det glada budskapet, och vi ha att genast ta detta tillfälle i akt, ty ingen vet, hur länge det räcker. Jag har redan gjort början till tryckning af en traktat, i hvilken gifves den enkla förklaringen till hvad Kristus är, och hvarför han kommit i världen.

Muhammedanerna ropa nu själfva på de offentliga torgplatserna: 'Vi ha alla blifvit bröder'. Tack Gud därför! Det förefaller mig nu, när jag går genom gatorna, som om de vore fullkomligt förvandlade, de se på mig som lamm; förr hade de en förskräcklig blick, som man blef rädd för. Hvad skola de ej en gång bli, när de bära lifvet från Gud inom sig! Jag gick nyligen fram till några grupper af turkiska kvinnor, som stodo där tysta och grubblande. Hur lystes ej deras ögon upp, när jag tilltalade dem med ordet 'systrar'! När jag frågade några, om också de visste, att vi nu blifvit systrar, talade de med stor glädje därom. En af kvinnorna visade med handen på den närbelägna kullen med de många armeniska grafvarna och sade med en djup suck: 'Ack om denna frihet ändock hade kommit förr, då skulle inte nu de många grafstenarna ligga strödda därborta!' Men Gud vare lof och tack, nu äro de

många sorgetårarna förvandlade till glädjetårar och 'Han har sett i nåd till sitt folk och sitt land'.»

Om hur författningens proklamerande mottogs Jerusalem, meddelar Reuters byrå:

»I dag på eftermiddagen samlades befolkningen i staden vid Davidsborgen. Guvernören Ekrem Bay läste upp skrifvelsen om konstitutionens beviljande. Musiken spelade nationalhymnen, massan skrek — det var en obeskriflig scen. Muhammedanska scheiker, kristna präster och judiska rabbiner höllo tal efter hvarandra. Därefter drogo kristna, judar, samariter, turkar och armenier i en lång procession under hänförelse genom gatorna. Judarna buro muhammedanernas gröna banér, muhammedanerna judarnas fana med de tio budorden, stickade i guld på sammet.»

En referent i Beyrut beskriver den plötsliga tillväxten af vänliga förbindelser mellan muhammedanerna och kristna under det nya turkiska regementet: »Ännu för fem år sedan begingos här i Beyrut våldsamheter i den största utsträckning; nära 40,000 kristna flydde ur staden för att rädda sitt lif. Tre amerikanska krigsfartyg hindrade ett förfärligt blodbad. Och nu läsa vi om hur de nya förhållandena mellan muhammedaner och kristna fått uttryck genom ett varmt och ständigt upplifvande af det broderliga tänkesättet. Man säger, att man till och med blott för en månad sedan skulle ansett det som svärmeri att

tala om en sådan möjlighet. För de kristna i Beyrut förefaller allt detta som en dröm, de kunde knappt tro sina ögon och öron, när de sågo hänförda muhammedaner i skaror på gatorna och inskrifter ur Koranen på murarna bredvid verser ur bibeln.»

Ett är säkert: därigenom att författning införts i Turkiet och att alla religioner officiellt gälla som likaberättigade, har islam erhållit ett svårt slag i Turkiet. Men den kommer icke att uppgifva sin ställning utan fruktansvärd kamp.

I hvarje fall har en stund kommit, då Turkiets kristna folk ha ett stort ansvar. Skola de nu, när frihet till utveckling är dem gifven, blifva ett ljus och ett salt i Orienten med de gåfvor och krafter, de äga? Gud gifver dem ett enastående, utomordentligt tillfälle. Vår sak är det att hjälpa dem till att fylla denna uppgift.

I början af den kristna kyrkans historia stod Orienten i medelpunkten. Genom sin synd drogo Orientens församlingar domen öfver sig. Nu, vid dagarnas ände, träder Orienten ännu en gång i centrum. Det är af ofantlig betydelse, huru nu Kristi församling ställer sig — vi stå inför en stor afgörelse.

På alla områden undergår Orienten nu genomgripande omhvälfningar, omhvälfningar, som, om de ock närmast gälla politiska och sociala förhållanden,

dock gripa för djupt in i folkets lif för att ej också inverka på dess religiösa själ.

Den 1 september invigdes högtidligen den första och största delen af Hedschasbanan, järnvägslinjen från Damaskus till Medina. Dess framdragande till Mekka, muhammedanernas heliga stad, är nu blott en tidsfråga. Ja, det kommer ej att dröja länge, förrän man har oafbruten tågförbindelse mellan Konstantinopel eller snarare det midtemot liggande Haidar Pascha och Mekka. Begynnelsen till Bagdad- och Hedschasbanorna bildar den anatoliska järnvägen, hvars hufvudsträcka från Haidar Pascha till Eregli redan länge varit i bruk. Fortsättningen öfver Adana, Aintab, Biredschik (där bro slås öfver Eufrat) till Mardin vid södra sidan af Taurus är under byggnad. Fortsättningen från Aintab åt öster är ett stycke af Bagdadbanan, åt söder skall förbindelse mellan Aintab och Aleppo upprättas. På våren 1910, kanske till och med förr, kan hela linjen vara färdig, och man har räknat ut, att resan från Konstantinopel till Mekka då skall kunna fullbordas på fyra och en half dag.

Öppnandet af denna järnvägssträcka är ett betydelsefullt tidens tecken; den bildar den första och största delen af »den banade vägen från Egypten till Assyrien». När den planlagda banan från Suez genom Sinaihalfön är färdig, så är förbindelsen fullbordad mellan Egypten och Assyrien (länderna vid Tigris): »Assyrerna skola komma till Egypten och egyp-

tierna till Assyrien. På den tiden skall Israel med egyptierna och assyrerna vara en välsignelse öfver hela jorden. »Jes. 19: 23, 24.

Islam genomgår nu väldiga jäsningar. Ur kretsarna af profetens »rätttrogna» höjas röster, som fordra en allmän reformation.

Äfven de muhammedanska kvinnorna vakna ur sin försöfning. När författningen blef känd i Jerusalem, sprungo muhammedanska kvinnor ut på gatorna och sleto slöjan från ansiktet. De vilja också vara fria, dessa armaste. Hvem skall föra dem till frihet?

En kommitté af muhammedanska kvinnor från Orenburg i östra Ryssland har sändt följande adress till dumans muhammedanska medlemmar:

»Ehuru vår heliga religion tillerkänner oss frihet(?), äro vi undertryckta af våra okunniga, despotiska män och tvungna att som slafvinnor underkasta oss deras nycker. Enligt den muhammedanska Shariat (heliga rätten) få kvinnor undervisas, företaga resor, bedja i moskéerna, göra pilgrimsfärd till Mekka, idka allt slags handel, utställa växlar, bli barmhärtighetssyst-rar. Exempel därpå lämna Arabien och andra län-der, där muhammedanska kvinnor grundat ordnar, byggt moskéer och skrivit böcker. Vår profets hu-stru följde honom i krig. Men nu för tiden förbjuda oss våra män till och med att taga kännedom om vår tro. Vi få ej läsa de heliga böckerna. Våra mul-lah'er (muhammedanska präster), som äro stolta öfver

sitt namn, ha ingått förbund mot vår befrielse med journalisterna i »de svarta sotnierna»<sup>1</sup>. De vilja för all framtid hålla oss kvar i okunnighet. Våra män beröfva oss friheten och hålla oss fångna inom fyra väggar. De ta till hustrur hvilka som behaga dem, och hafva många hustrur, allt under det vi äro dömda att lefva fram vårt lif i ett tillstånd af evigt förtryck och att i de flesta fall i förtid tyna bort i fångenskap af tvinsot eller andra sjukdomar.

Muhammedanske deputerade! Eder plikt är det att åt de muhammedanska kvinnorna utkräfva deras rätt. I måsten genomdrifva lagar, som skydda oss för våra despoters godtycke, för förtryck, ja, martyrskap. Vi äro folkets mödrar och männens ledsagarinnor. Folkets uppfostran och framåtskridande ligga i vår hand. Om männen ej ändra sin ställning gentemot oss, så må de veta, att en dag kommer, då äfven de skola vara slafvar och islam måste dö.» —

För femton år sedan var staden Ispahan i Persien med sina 100,000 muhammedaner ännu ytterst fientlig mot allt, som hade blott en anstrykning af kristendom. Alla missionärernas bemödanden möttes med vidskeplig fruktan, ofördragsamhet och förföljelse. Nu finnas två stora sjukhus i staden med 150 sängplatser. När för tre år sedan dessa sjukhus byggdes, kommo muhammedaner, som förr varit mycket emot företaget, och gafvo nära 4,000 Mark<sup>2</sup> till

<sup>1</sup> Reaktionära föreningar.

<sup>2</sup> Mer än 3,560 kr.

anläggningskostnaderna, medan andra tecknade årliga höga bidrag till underhållet. De infödda läkarne, som till en början sökte tillfoga läkarmissionen så stor skada, de någonsin kunde, kommo nu till de kristna läkarne med begäran att få närvara vid rådfrågningarna. Många af muhammedanernas religiösa ledare besöka de kristliga sammankomsterna och lyssna uppmärksamt till budskapet. För någon tid sedan fick en missionär tillstånd att predika evangelium i en *moské*.

I Turkiet är läget liknande. Där finnas 500 muhammedaner, som regelbundet komma tillsammans i smärre grupper för att läsa bibeln. Kort efter Ramasanfesten predikade två mullah'er (muhammedanska präster) öfver »Jesus som gudomlig förebild» och »Kristi andra tillkommelse». Öfverhufvud är det ett underbart drag, att man nu inom den muhammedanska världen allmänt väntar Herrens andra tillkommelse som den sista store »imam'ens» (profetens).

I ett bref från Marasch (i asiatiska Turkiet) heter det: »Vi äro nu i underhandling i och för öppnandet af en 'kindergarten' för uteslutande muhammedanska barn. Alla dörrar stå här öppna för missionsarbetet. Blott arbetare fattas ännu».

I »East and West» har meddelats en berättelse om en muhammedansk konferens, som hemligen sammanträdde i Mekka år 1899. Tjugunio delegerade deltogo i densamma, komna från alla delar af den

muhammedanska världen, från Tunis, Konstantinopel o. s. v., en af dem, en »omvänd engelsman», till och med från Liverpool. Aderton dagar rådslogo de här med hvarandra och dryftade högtidligen, hvilka orsakerna väl kunde vara till den muhammedanska trons nedgång. Den tunesiske delegerade sade, att hufvudorsaken vore de evangeliska missionärerna, som bure evangeliet till alla muhammedanska länder. — Islam börjar känna fruktan för kristendomen, och länge kommer det ej att dröja, förrän den samlar sig till en fruktansvärd afgörande kamp. Dr. Zwemer säger i sitt arbete »Islam»:

»I Birma (där indiska köpmän utbreda Islam) har den muhammedanska befolkningens antal på de sista åren stigit med 33 0/0. I västra Sudan och vid Niger ha områden, som förr varit hedniska, nu blifvit fullständigt muhammedanska — och detta blott genom lekmanamissionärer . . . köpmän, resande och handverkare. Det vore öfverdrifvet att påstå, att hvarje muhammedan är missionär, men faktiskt äro samtliga Islams missionärer med undantag af dervischordnarna (att förlikna med munkarna i Europa) lekmän. I Bahrein i östra Arabien har t. ex. en pärlhandlare af egen drift och på egen bekostnad låtit trycka en hel upplaga af en koranutläggning att spridas gratis. På gatorna i Lahore och Kalkutta möter man skrivvare, handlande, bokbindare, ja, till och med kulier, som

använda största delen af sin fritid till att predika Islam och anfälla kristendomen.

Köpmännen, som resa som pilgrimer från Java till Mekka, missionera bland bergsstammarna. I Sudan sprida hausa-köpmännen koranen på samma gång som sina varor. De öppna aldrig handel på en ort, där ej först en moské uppförts. Och är det ej också ett märkligt bevis på den ifver, som till och med de arabiska slafhandlarne utveckla, att de vägar, där slafdrifterna gå fram, blifvit hufvudfästen för islam därigenom, att de olyckliga negrerna själfva antagit Muhammeds religion för att på så sätt undgå den förbannelse, som samma religion manat öfver dem!»

#### Sudan.<sup>1</sup>

Den svarta världsdelen framtida öde beror ej af folkstammarna i söder, väster och öster. De intelligenta folken i Sudan med sin gamla kultur, sina betydande städer och sina egendomliga monumentala byggnader äro de korade ledarne af den svarta rasen. »Sudan» eller »mörkrets land» kalla araberna detta vidsträckta område. Och mörkt förblef det också för européerna i geografiskt, politiskt och andligt afseende — långt efter det grannländerna öppnats.

Sudan är lika stort som Europa, Ryssland från-

<sup>1</sup> Jfr Dr. K. Kumm »The Soudan».

räknadt. Dess invånare sönderfalla i talrika stammar och folk, som sammanslutit sig i tio stora stater och många mindre konungariket och tala hundra olika språk. Den sammanlagda befolkningen uppgår till åttio millioner.

Först efter år 1884 började Sudan öppna sig, och allt sedan lord Kitchener 1898 vann segern vid Omdurman, stå konungarikena Kordofan (lika stort som England) och Darfur (lika stort som Frankrike) under engelskt skydd. 1900 hissades Englands flagga i Nordnigeria, två år senare föll Sokoto, och snart stod ett område, tre gånger så stort som Storbritannien, under brittiskt väld. Äfven Tyskland och Frankrike ha nu besittningar i Sudan.

Här följer en kort statistik öfver de tio största rikena i Sudan.

	Lika stort som:	Förvaltning:	Antal missionärer:
Kordofan	England	brittisk	ingen
Darfur	Frankrike	»	»
Wadai	Italien och Irland	fransk	»
Bagdomi	Schweiz, Holland, Belgien och Tasmanien	»	»
Kanem	Grekland och Danmark	»	»
Adamana	Europeiska Turkiet	tysk och brittisk	»
Bornu	England	brittisk	»
Sokoto	Japan	»	8
Gando	Skottland och Irland	»	ingen
Nupe	Bulgarien	»	8

»Om någonsin människor längta efter att lära känna fridens väg», skrifver den bekante missionären Dr. Kumm, »så är det förvisso sudaneserna, fångna som de äro i den mörkaste hedendom, hotade af en fruktansvärd islamitisk flodvåg. De ha länge värjt sig mot den falske profeten. Konungen af Burmawa t. ex. omgaf sitt område med en mur och försvarade det segerrikt mot muhammedanska slafhandlare. Nu ha engelsmännen eröfrat Burmawa, de muhammedanska köpmännen genomresa landet under den europeiska regeringens skydd, i hufvudstaden bygges en moské, en muhammedansk präst har redan slagit sig ned där. För att undvika oroligheter vill regeringen förordna, att hvarje stad, som har en moské och en muhammedansk lärare, ej längre får besättas af kristna missionärer. Icke som om den gånge företrädde åt muhammedanerna, tvärtom, regeringen söker på allt sätt befordra kristna missionssträfvanden — men hvar äro missionärerna?»

Biskop Tugwell skrifver:

»Hausalandet och Nubien äro nu öppna för evangelium. Förtryck, tyranni, slafhandel hafva, det tro vi, fått dödsstöten. Den *brittiska* hären finns där, men hvar är Kristi kyrkas här? I Hausaländerna finnas stora hedniska stammar, som *långtande* speja efter kristna lärares ankomst. De bli muhammedaner, om de icke bli kristna.»

Rev. J. Aitkens skrifver:

»När jag kom hit år 1898, fanns det vid Iddah få muhammedaner. Nu träffar man dem öfverallt, och så hastigt som de ökas, kommer det, om det fortsätter på samma sätt, att år 1910 här knappast finnas en hednisk by. Sudaneserna *vilja* ha evangeliet, men då ingen evangeli budbärare kommer, hemfalla de åt islam.»

Rev. Bargery:

»För fem år sedan hade det varit omöjligt att arbeta bland de hedniska stammarna. Nu är läget fullständigt förändradt. Hela landet är vidöppet. Då *Hausaspråket* är det allmänna handelsspråket, skulle en missionär kunna på samma gång arbeta bland de mest skilda hedniska stammar och den muhammedanska befolkningen, Fulani- och Hausafolken».

Är det icke tid, att vi gifva Sudan evangelium?

En resande berättar, att han lärt känna en sudanstam, som regelbundet samlades till att bedja följande bön: »O Gud, vi veta, att du är helig, och vi ville tillbedja dig, men vi veta ej huru. Vi äro i mörker, sänd du oss ljus!» — Denna stam kommer snart att nås af islam. Om den från norr frambrutande vågen, som hotar att öfversvämma hela Afrika, skall hejdas, så kan det blott ske därigenom, att kristendomen ställer sig som damm mot densamma.

För Kristi kyrka gäller det, att hon är medveten om hela sitt ansvar. Det förflutnas försummelse tynga som en allvarlig skuld på henne. Skall hon vakna för att förstå Mästarens kallande röst? Om hon ej använder den öppna dörr, som är henne gifven, så försummar hon ett tillfälle, som aldrig återkommer.

### Konungen och hans här.

Det är mycket tal om »missionsintresse», »missionsplikt» o. d. Huru illa sådana uttryck svara mot sakens allvar! Mig tyckes det vara ett tecken på att man för litet insett, hvad det gäller. Och detta verkar olycksbådande.

»Såsom Fadern har sändt mig, så sänder ock jag eder», det ger det rätta måttet. Det kommer an på om vi intagit den ställning, som Herren i detta ord aktar oss värdiga. Blott där denna ande är, är *världseröfringens* ande. Sann kristendom måste ha världseröfringens ande. Blott den, för hvilken världen är korsfäst, kan eröfra världen. Blott den, som mister sitt lif, skall vinna världen. »Så älskade Gud världen, att han utgaf sin son.» Då eröfrades världen, återvunnen åt sin konung.

Åkern är världen. Segerpriset i denna kamp är världen. Och vi stå midt i denna kamp. Gång på gång afgöranden. Förlorade och vunna själar, förlorade

rad och vunnen mark. Bålverk falla, murar resas.  
»Eder *slagordning* och eder tros fasta *bålverk*.»  
Kol. 2: 5.<sup>1</sup>

Gud är »*Härskarornas Herre*» (Jahveh Zebaot).  
Kan krigsherren räkna på sin här, att den »håller  
stånd, nedslår allt och behåller fältet» (Ef. 6: 13)?<sup>2</sup>  
Äro vi undanryckta »mörkets främlingsherravälde»,  
så är det, för att vi må kämpa i »Guds Sons konunga-  
rike» (Kol. 1: 13).<sup>3</sup> »Ingen tage segerlönen från oss»  
(Kol. 2: 18).

Säger man om soldater, som stå midt i kampens  
hetta: de ha *intresse* för sin sak? Vi »intressera»  
oss icke för mission, vi *kämpa*. Det gäller kamp  
och seger, ära eller skam.

För nära 100 år sedan gällde det i vårt tyska  
folk, om fäderneslandet skulle räddas eller gå förlor-  
radt. Hvilka prof på den fullkomligaste uppoffring  
såg man ej då i hvarje hem, hvarje koja. Var det  
plikten, som kallade? Hvad var det, som lärde mo-  
dern att med glädje lämna sina söner åt döden?  
Hvad var det, som kom hvar och en att med fröjd  
bringa hvarje offer? Hvad var det som lät allt annat  
förlora i intresse, i värde? *Kärleken* till fäder-  
neslandet. En skam var det att vilja behålla sina

<sup>1</sup> Svenska öfvers.: »eder ordning och fastheten af eder tro».

<sup>2</sup> Svenska öfvers.: »motstå i den onda dagen, allting väl  
uträtta och blifva bestående».

<sup>3</sup> Svenska öfvers.: »som har uttagit oss från mörkets välde  
och försatt oss i sin älskade Sons rike».

söner, sina bröder, sina män för sig. Med glädjens tårar vigde man allt, gaf man allt i döden för den ena stora sakens skull. Det var det folk, som konungen kunde föra till seger. Och hvilket folk finner i dag »alla konungars konung», »härskarornas herre»? Skall det en gång heta: det var en stor tid för Kristi kyrka, väldiga uppgifter, underbara tillfällen, men ett småsint, ömkligt släkte?

I kristna föräldrar, är det eder brinnande önskan, att edra barn skola kämpa i de främsta lederna? I söner och döttrar, är det eder allvarliga, trängtande bön att få träda in i lederna, om konungen kallar?

Ja, om sonen får en god anställning som ämbetsman i kolonierna, om dottern gifter sig med en officer vid kolonialtrupperna — då få de fara. Men hvarför skulle min son blifva »bara en missionär», hvarför skulle jag låta min dotter, som jag hoppades skola bli min ålderdoms glädje, för hvilkens framtid jag hyste de skönaste planer — gå ut i missionen?

En ung indisk braman frågade en gång en missionär: »Mena de kristna i Europa verkliga, att det vore en fördel för Indien, om det antoge kristendomen?» »Ja, naturligtvis», var svaret. — »Men hvarför bära de sig då så oklokt åt? Hvarför sända de så få, som predika deras religion? När en anställning är ledig i statens tjänst inkomma genast otaliga ansökningar, när det gäller militära angelägenheter, stå genast krafter till förfogande, och ej heller

på affärsmän råder någon brist. Men med afseende på religionen är det tvärtom.»

Konungen kallar — men hvar finnas de, som äro redo att offra, att offra något, som är dem dyrbart, som de kanske älska mer än sitt lif — sina söner och sina döttrar?

En infödd bibelkolportör i Korea, en af de ifrigaste och rikast välsignade missionsarbetarne, sade förra vintern vid en konferens af missionärer: »När jag kom till Chung Ju, fick jag nära staden se trettio nya grafvar. Jag stannade och frågade mig: 'Måne jag förkunnade evangeliet för dessa trettio, när jag var här förra året. I så fall är allt godt och väl. Men om jag *icke* gjorde det — — —', och tårarna kommo mig i ögonen, när jag tänkte på detta svar.» Under fientligheterna mellan de japanesiska trupperna och de koreanska upprorsmännen blef denne man många gånger anhållen af vaktposterna å båda sidor, men bibeln var öfverallt hans bästa pass, och man lämnade honom fullständigt oantastad.

Ännu ett exempel, från Japan. En japanes, som för dråp dömts till många års tukthus, fick en bibel i sin hand; han läste den, blef omvänd och förkunnade för sina medfångar det glada budskapet om syndares frälsare. Någon tid därefter utbröt eld i fängelset; men fångarne begagnade ej tillfället till att fly, utan togo endräktigt del i arbetet med släck-

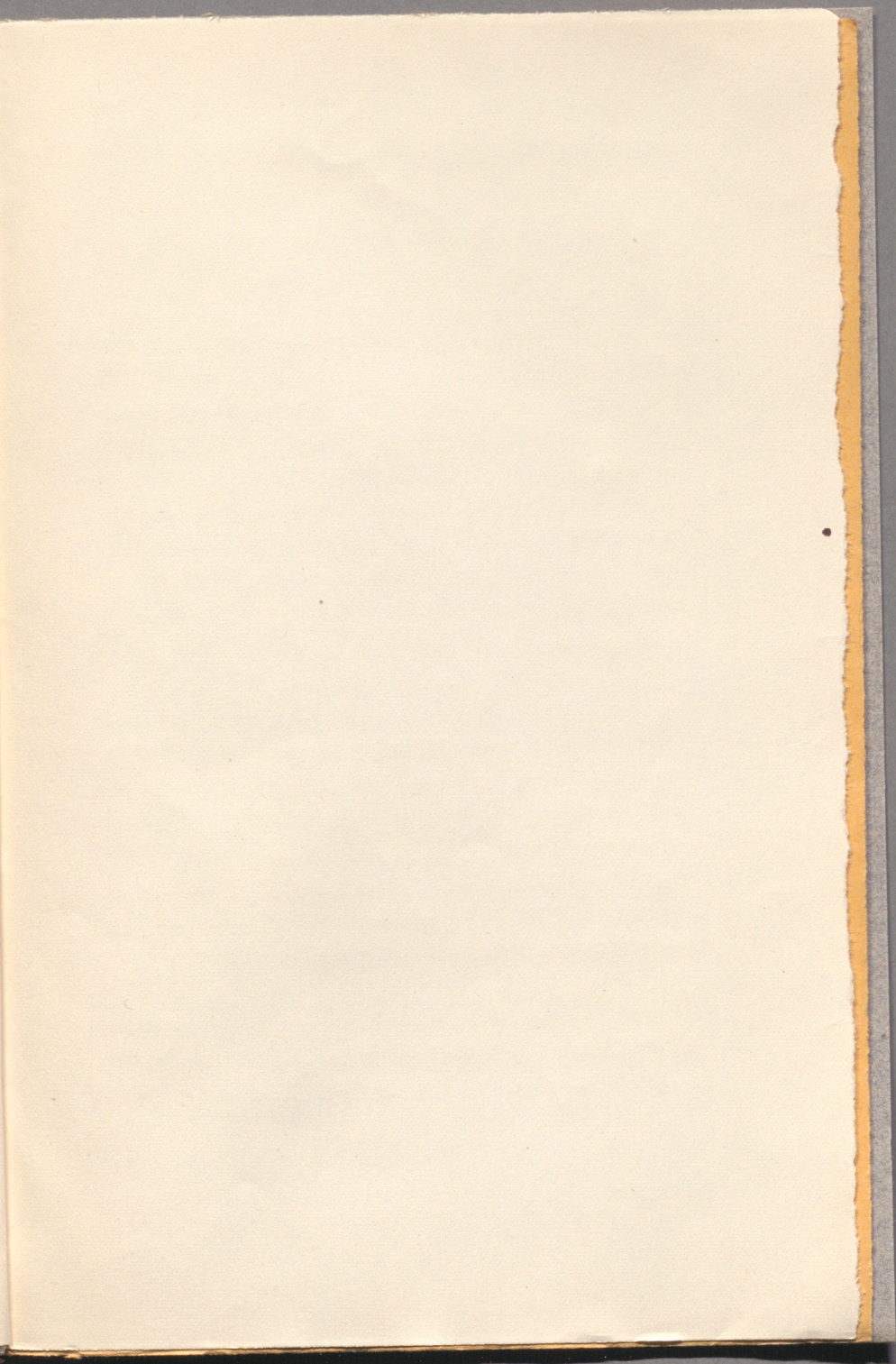
ningen, och när elden kväfts, fattades ej en enda af dem. Något sådant hade aldrig förr inträffat, och det syntes den japanesiska regeringen allför märkvärdigt. Man anställde undersökning angående orsaken, och då fick man veta, att det var verkan af det testamente, som fängelsedirektören skänkt denne ende fånge. Såsom erkänsla för sina tjänster blef han benådad och frigifven; *men han föredrog att stanna och fortsätta sitt arbete bland fångarne.* —

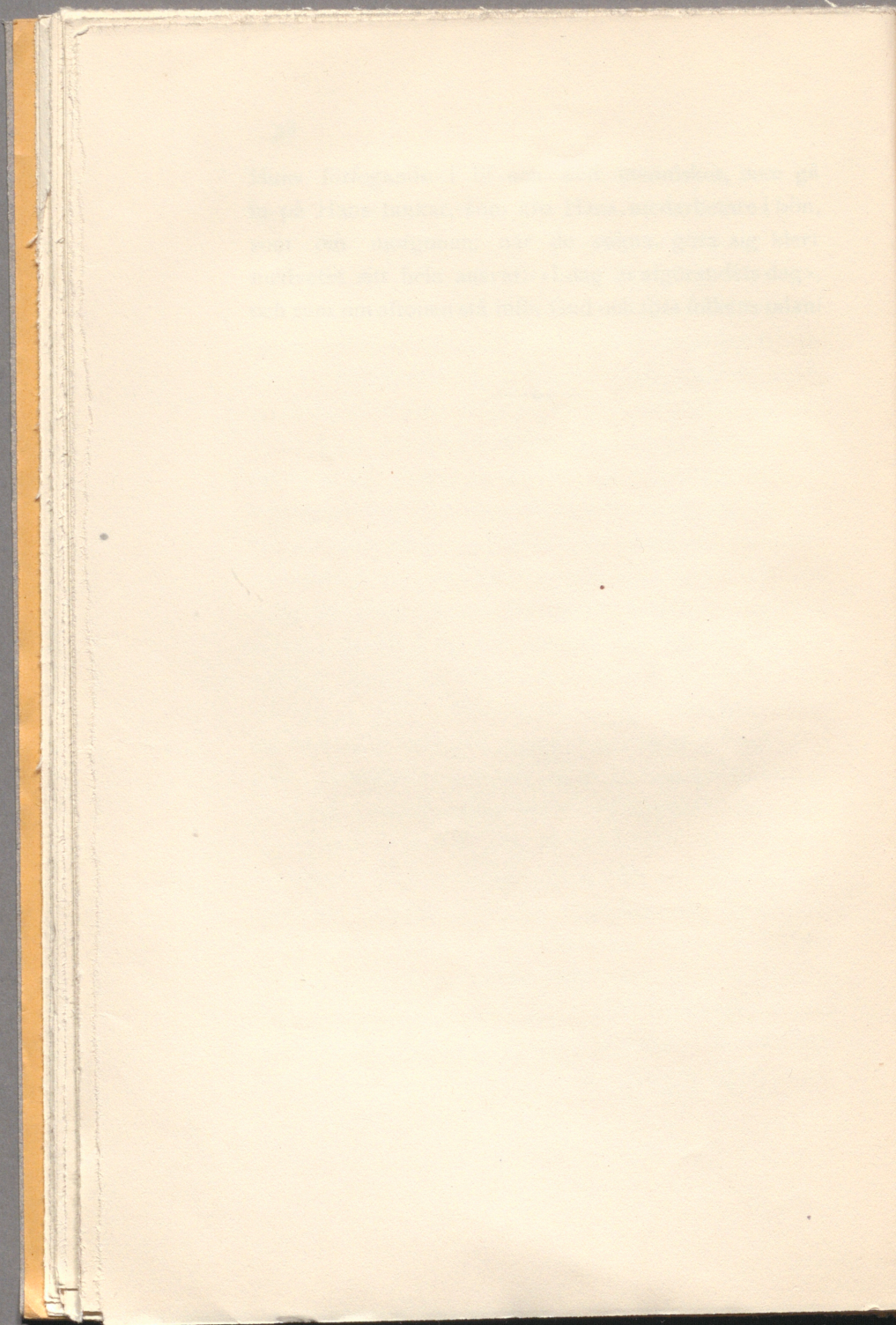
*De gåfvor, som hedningarna bringa sina afgudar,* kunna på intet sätt jämföras med hvad de kristna gifva ut för Guds rikssak. Stormoguls tron i Delhi har kostat mer än 62,500,000 francs,<sup>1</sup> alltså mer än utgifterna för hela missionsarbetet i Indien från dess första begynnelse under Carey. Hong-gwan-ji's dubbeltempel i gamla stadsdelen i Kioto i Japan torde kosta två gånger så mycket.

För härskarornas herre kommer det ej an på soldaternas mängd utan deras beskaffenhet. Med Gideons lilla hop, som fattat om vissheten: konungens befallningar brådskas, som står *Honom helt* till förfogande, slår Han sina slag. Låtom oss vara soldater, som stå på valplatsen, som hålla svärdet i handen och kasta från sig skidan för att aldrig mer sticka det tillbaka i henne, soldater, för hvilka Han fått slå sönder spjut och bågar, d. ä. *egna vapen, egen kraft, människor,* som offra Honom sitt allt, som stå till

<sup>1</sup> 45,000,000 kr.

Hans förfogande i lif och död, människor, som gå  
in på Hans tankar, som äro Hans medarbetare i bön,  
som om morgonen, när de vakna, göra sig klart  
medvetet sitt hela ansvar: »I dag är afgörandets dag»,  
och som om aftonen stå inför Gud och föra folkens talan!







Från

**L. Norblads Bokhandels Förlag, Uppsala,**

ha utkommit följande arbeten:

**Svenska kyrkans mission i Sydafrika** af ANTON KARL-  
GREN. Utarbetad på uppdrag af Svenska kyrkans missionsstyrelse.  
512 sidor, rikt illustrerad. *Pris 3: 50.*

Ur förordet till detta intressanta arbete:

»Den framställning af Svenska kyrkans mission i Sydafrika, som härmed erbjudes den missionsintresserade allmänheten, utgör frukten af ett mångårigt intresse och arbete. Meningen är, att boken — utom det att den i allmänhet vill ge kunskap om och väcka intresse för zulu-folket och vår kyrkas verksamhet bland detsamma — dels må kunna bli till hjälp för dem, som önska hålla föredrag om vår mission eller för öfrigt i församlingarna ge upplysning om den, dels också, särskildt hvad 3:dje kapitlet beträffar, må kunna tjäna som missionsläsning vid syföreningar m. m. Med afseende härpå har det nämligen förelegat en brist, »en lucka i litteraturen», som det plär heta, ty uppgifter för föredrag och meddelanden m. m. om vår kyrkas mission ha hittills måst samlas, utom från en del mindre skrifter, ur de olika årgångarna af Missionstidningen.»

**Sveriges kristliga studentrörelses skriftserie.**

1. VIOTTI, J.: *Kristendomen och personligheten*. Föredrag, hållet vid kvinnliga gymnasist- och studentmötet på Hammarby sommaren 1908. Andra upplagan. *Pris 25 öre.*
2. MOTT, JOHN R.: *Tre föredrag, hållna under hans besök i Sverige 1909*. I. Varför studenter inom skilda länder i växande antal börja tro på Jesus Kristus. II. Andlig förtvining. III. Allena med Gud. Andra upplagan. *Pris 50 öre.*  
Första upplagan gick ut i 2000 ex. och slutsåldes på några få veckor.
3. MOTT, JOHN R.: *Andlig väckelse vid ett universitet*. *Pris 20 öre.*

FREDLUND, ERIK: *Några predikningar och ungdomsföredrag.*

*Pris 90 öre.*

MOTT, JOHN R.: *Jesus Kristus en verklighet. — Helgelse.* — Andra upplagan. *Pris 25 öre.*

BJÖRKQUIST, MANFRED: *Kyrkotanken.*

*Pris 25 öre.*

**L. Norblads Bokhandel.**

**Uppsala.**

